

ХТО СТВАРАЕ ЗОНУ КАМФОРТУ

Колькі кіламетраў цеплатрасы пракладуць работнікі ўнітарнага жыллёвага рамонтна-эксплуатацыйнага прадпрыемства. Аб гэтым і многім іншым раскажаў дырэктар УЖРЭП Кастрычніцкага раёна Гродна Мар'ян ЖУК.

— **Мар'ян Станіслававіч, чым займаецца ваша прадпрыемства?**

— Наша прадпрыемства створана для абслугоўвання жыллёвага фонду Кастрычніцкага раёна. Мы тыя, хто рэдка на вачах ва ўсіх. А калі нас не бачаць, значыць, абслугоўванне жыллёвага фонду вядзецца станоўча. Я лічу, што прадпрыемства на 50 % стварае пазітыўную аўру жыхарам раёна, працаўнікам, якія прыходзяць пасля работы дамоў. У іх ёсць электраэнергія, гарачая вада, цяпло, і ім не трэба аб гэтым клапаціцца. Яны адпачылі і са спакойнай душой пайшлі на работу. Але калі чалавек прыходзіць і ў яго няма, напрыклад, электрычнасці, і ў халадзільніку псуецца прадукты, тады і ў нашага гараджаніна псуецца настрой і прыбаўляецца клопатаў. А гэта можа адбіцца і на яго працы.

Калі ёсць усе камунальныя паслугі, гэтага ніхто не бычыць. Але калі здараецца нейкі збой, гэта бачаць усе. Мы стараемся так працаваць, каб у нашых спажыўцоў не ўзнікала нараканняў.

— **Якім чынам вы забяспечваеце такую работу?**

— На прадпрыемстве развіты ўсе вытворчыя ўчасткі: на транспартна-механічным участку займаюцца рамонтам рухавікоў. Калі гэта ўчас-

так па азелененні — вядзецца азелененне і знос аварыйных дрэў — іх мы стараемся зносіць вясной і восенню. Зараз брыгада вядзе касьбу, трэба каб горад выглядаў прыгожа і радаваў вока гасцей і гараджан сваім дагледжаным відам.

Сталярны цэх ажыццяўляе рамонт і забяспечвае сталярнымі вырабамі. Тут працуюць высокапрафесійныя спецыялісты. Сёння яны заняты заказам на агароджу, робяць драўляны плот для гарадской ускраіны, каб быў прыгожы выгляд на ўездзе ў горад з боку Літвы. Нашымі драўлянымі фігуркамі ўпрыгожаны

горад і тэрыторыя прадпрыемства. Асабліва прыгожа яны глядзяцца на дзіцячых пляцоўках. І сёлета ў рамках месячніка па навядзенні парадку, мы зрабілі прыгожую пляцоўку ў мікрараёне Фолыш, там, стварецца паркавая зона.

Адзін з важных участкаў — па інжынерным абсталяванні. Менавіта тут займаюцца ліквідацыяй усіх аварыйных сітуацый, звязаных з пастаўкай вады і цяпла. Таксама яны вядуць перакладку цеплатрас, замену старых на новыя. На гэтым участку ў нас пяць брыгад, якія практычна працуюць без выхадных, па графіку. Адна з пяці брыгад заўсёды на дзяжурстве. І прытым, людзі не сядзяць і не чакаюць аварыі, а працуюць, выконваюць сваю работу, напрыклад, па перакладцы сетак. Такая работа вядзецца на некалькіх участках у горадзе. Але калі раптам

дзесьці аварыя, яны едуць туды. У асенні перыяд чысцяць цеплавую камеру, калодзежы.

— **Тэхнічай таксама забяспечаны?**

— Мы маем усю патрэбную тэхніку. Ёсць свой пад'ёмны кран, чатыры экскаватары, якія могуць выкарыстоўвацца і для іншых работ, не толькі ў межах нашага прадпрыемства. Сёння я магу стварыць брыгаду з 30 чалавек на касьбу. У нас 13 мотакос, чатыры мотаблокі і машыны для касьбы. Акрамя гэтага ва ўсіх 9 ЖЭСах — па дзве-тры мотакасы. Калі ўчастак па азелененні УЖРЭПа займаецца выкошваннем цэнтральных вуліц, ЖЭСы косяць у мікрараёнах.

ная, бо забяспечвае бесперабойную падачу цяпла ў мікрараёны. Невядома, якой была б сітуацыя, калі б гэтага не рабіць. Можа і не было б таго цяпла. Ці аварыі здараліся б раз-пораз.

Планы складаем на год. Цяпер, напрыклад, ва ўсіх вертыкалях улады — ад раёна да вобласці — прайшлі пасяджэнні, на якіх разгледжаны вынікі ацяпляльнага сезона і пастаўлены задачы на будучы. Згодна з планам, нам неабходна перакласці 10,5 км цеплатрасы. Гэта ўчасткі ад 300 м да 7 км у розных канцах Кастрычніцкага раёна. Летась мы пераклалі каля 6 км цеплатрасы, сёлета трэба зрабіць значна больш. І з гэтай работай, мы, без сумнення, справімся.

— **Ці шмат у вас неплацельшчыкаў? Якія меры вы прымаеце да іх?**

— Тых, хто мае вялікую запазчанасць, не сказаць, што іх шмат. Пераважна большасць жыхароў своечасова разлічваецца. Назіраецца тэндэнцыя да зніжэння колькасці і тых, хто мае запазчанасці. Калі ў студзені было 8,3 % пратэрмінаваных пляцоў, у лютым — 8,1 %, а ў сакавіку — 7,3 %. Трэба сказаць, што да злосных неплацельшчыкаў мы таксама падыходзім жорстка. Закон дазваляе іх высляць, летась жыхароў 12 кватэр прыйшлося выселіць.

— **А якія дасягненні ў вашага канкрэтнага прадпрыемства?**

— У нас іх шмат. Бадай, штогод мы дабіваемся высокіх паказчыкаў у працы. Вынікі падводзяцца падчас рэспубліканскага агляду-конкурсу па ўтрыманні і тэхнічным стане жыллёвага фонду. Дык вось, наша прадпрыемства ў 2009, 2011, 2013, 2014, 2015 гадах займала першыя месцы як у абласным, так і рэспубліканскім конкурсе. У 2010 і 2012 годзе прадпрыемства было адзначана Міністэрствам жыллёва-камунальнай гаспадаркі за станоўчую работу і найлепшыя паказчыкі. У 2016-м мы таксама першае месца занялі. За 2017 год яшчэ будуць падводзіць вынікі...

ЗЯЛЁНЫЯ СОТЫ ПАД АЎТО

Як у Гродне ўсталявалі экалагічную паркоўку

Недахоп парковачных месцаў — праблема кожнага буйнога горада, у тым ліку і Гродна. Таму аўтамабілі ставяць на тратуары і на газоны. Многім жыхарам гэта не падабаецца, яны звяртаюцца ў праваахоўныя органы. Але гэта мала вырашае праблему. На жыллёвым рамонтна-эксплуатацыйным прадпрыемстве Кастрычніцкага раёна Гродна прынялі рашэнне пабудаваць у сваім раёне новую пляцоўку, прытым не звычайную, асфальтаваную, а экалагічную.

Работа пачалася ў рамках месячніка па санітарнай уборцы і добраўпарадкаванні тэрыторыі, а завяршылася падчас рэспубліканскага суботніка. «Гэта паркоўка на прыдамавай тэрыторыі жылых дамоў па вуліцы

Вольгі Соламавай знаходзіцца ў зоне даступнасці, — сказала **начальнік каштарысна-дагаворнага аддзела УЖРЭП Алена СМІРНОВА.** — Тут не толькі вырашаецца праблема парковачных месцаў, але і выкарыстаны новыя экалагічныя тэхналогіі».

Экапаркоўка — праект унікальны. У чым яго сэнс? Па словах спецыялістаў, пляцоўка выкладзена пліткай і нагадвае соты. На іх кладзецца ўтрамбаваны грунт. Такім чынам, паркоўка, з аднаго боку, выглядае як газон, з другога — роўная і трывалая. Для рэалізацыі праекта на Гродзенскім смеццесартавальным заводзе выраблена спецыяльная плітка з расплаўленага пластыку і пяску. На гэтую пляцоўку яе пайшло 110 квадратных метраў.

На прадпрыемстве лічаць, што экапаркоўкі ў параўнанні з бетоннымі пляцоўкамі маюць шэраг пераваг. Па-першае, нескладаны мантаж і кароткія тэрміны будаўніцтва. Другі важны момант — даўгачаснасць. Як паведаміла Алена Смірнова, такая паркоўка эксплуатаецца да 50 гадоў. І, што таксама немалаважна, — экалагічнасць, бо другасныя рэсурсы не ўтылізуюцца, а ў выніку перапрацоўкі зноў выкарыстоўваюцца. Эстэтыка ствараецца з дапамогай газоннай травы. Такія зялёныя паркоўкі ўпрыгожваюць многія гарады Еўропы. Гродзенскія камунальнікі не збіраюцца ставіць кропку на гэтым праекце. Тут лічаць, што трэба і надалей развівацца ў гэтым кірунку. «Гэта нават танней, чым звычайная плітка, бо мы працуем гаспадарчымі спосабам, — адзначае Алена Смірнова, — а праблема парковак па-ранейшаму застаецца вострай, таму ідэя экапарковак, думаю, мае добрыя перспектывы. Трэба толькі напрацаваць вопыт, і справа пойдзе хутчэй. Патрэбу ў такіх аўтамесцах маюць раёны старых забудов, дзе невялікія дворыкі, таму важна мець там такія зялёныя газон-паркоўку».

На прадпрыемстве зазначылі, што ў раёне вядзецца значная работа па добраўпарадкаванні парковачных месцаў. Напрыклад, зараз пад знос ідуць трухлявыя і пустуючыя будынкі ў Занёманскай частцы горада. Больш за месяц вывозілі смецце з тэрыторыі былога гарбарнага завода па вуліцы Гарнавых. Тут будзе пляцоўка для транспарту амаль на 100 месцаў, у тым ліку, турыстычных аўтобусаў. У першую чаргу пляцоўкай змогуць карыстацца тыя, хто прыедзе ў філармонію. Гэты аб'ект таксама чакае ўводу ў дзеянне. Што датычыцца паркоўкі, тут ужо прыступілі да работы. Паколькі яна размешчана ў ахоўнай зоне тытунёвай фабрыкі, там таксама прадугледжаны шэраг экалагічных бонусаў, у тым ліку і ачышчальныя збудаванні.

ХВЯДОС, ЦІМАФЕЙ І ВАЛЕТ...

КАГО ЯШЧЭ МОЖНА ЎБАЧЫЦЬ НА ТЭРЫТОРЫІ ПРАДПРЫЕМСТВА?

Бадай, нідзе ў горадзе не знойдзецца месца з такой колькасцю драўляных скульптур.

Тут вам і вясёлы рыбак з вудай каля сапраўднага вадаёма і яго верны сабака, а побач майстры — хто з рыдлёўкай, хто з кельняй. Далей двое вожыкаў, а там зубр з кляшчай — сімвал чэмпіянату свету па хакеі, што праходзіў у Беларусі. За дэкаратыўнымі дрэвамі можна ўбачыць і баравічок, і мухамор, а каля дарогі ўсталяваны вялізны яблык. Гэтыя і многія іншыя скульптуры выразае з дрэва **прафесійны майстар Васіль БУЛАК.** Яго работы можна ўбачыць не толькі тут, у межах аднаго прадпрыемства, але і ў гарадскім асяродзі. А летась яго скульптура барсукі ўпрыгожыла парк у Бераставіцы падчас абласных Дажынак.

Васіль Булак працуе на прадпрыемстве шэсць гадоў. Ім тут ганарацца, бо ў горадзе толькі тут і яшчэ на мясакамбінаце ёсць у штаце свой скульптар. Яго работы радуецца вока і ствараюць настрой, кожная фігура з нейкай «забаўкай», як заўважыў сам майстар. «Бывае, што кіраўніц-

тва па-свойму бачыць характар некаторых скульптур, тады пачынаем спрачацца, і, нарэшце, знаходзім патрэбны вобраз», — кажа Васіль. Нядаўна яго вясёлыя скульптуры з'явіліся на дзіцячай пляцоўцы ў новым парку мікрараёна Фолыш. Літаральна год таму тут была тэрыторыя стыхійных агародаў, а цяпер — зялёны парк з драўлянымі лаўкамі, дарожкамі і алеямі. Гэты цудоўны куточак прыроды таксама добраўпарадкаваны работнікамі Кастрычніцкага УЖРЭПа.

Зараз Васіль Булак працуе над вобразам Цімафея — вясёлага персанажа з фільма «Белыя росы». Ён — частка кампазіцыі, у склад якой увойдуць яшчэ стары Хвядос і сабака Валет. Заказ на кіношных персанажаў паступіў з адміністрацыі горада. Мяркуецца, што яны будуць усталяваны на тым самым месцы, дзе ішлі здымкі легендарнага фільма — у мікрараёне Дзевятоўка. Праўда, там ад былой вуліцы цяпер застаўся адзін калодзеж.

Урачыстая цырымонія адкрыцця кампазіцыі адбудзецца падчас Фэстывалю на-

цыянальных культур, які пройдзе ў Гродне 1 і 2 чэрвеня. «Гэта вельмі сур'ёзная і марудная работа, — лічыць аўтар, — бо трэба перадаць максімальнае падабенства. Я карыстаюся некалькімі фотаздымкамі, рознымі ракурсамі. Шмат часу займае аздабленне — загрунтаваць, пафарбаваць, лакам пакрыць...»

Яшчэ ў планах Васіля Булака — заняцца ўпрыгожаннем паркавай зоны. Майстар хоча зрабіць трохметровы старажытнага рыцара ў даспехах, які б стаяў каля ўвахода ў парк. Патрэбныя матэрыялы для гэтага ёсць — старыя аварыйныя таполі. Такія дрэвы скульптар выкарыстаў і для сваёй кампазіцыі «Белыя росы».

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.